

ДОКЛАД

за първо гласуване на законопроект за Закон за българския жестов език, № 002-01-48, внесен от Министерски съвет на 07.10.2020 г.

Комисията по труда, социалната и демографската политика на редовно заседание, проведено на 28 октомври 2020 г. разгледа и обсъди на законопроект за Закон за българския жестов език.

На заседанието присъстваха Таня Михайлова, заместник министър на образованието и науката, Адриана Стоименова, заместник министър на труда и социалната политика, експерти от Министерството на образованието и науката, експерти от Министерството на труда и социалната политика, представители на организации на и за глухи хора.

Законопроектът беше представен от заместник министър Адриана Стоименова. С отговори на въпроси се включи в обсъждането и заместник министър Таня Михайлова.

В мотивите към проекта на Закон за българския жестов език е посочено, че основните цели на закона са:

- признаване на българския жестов език за естествен самостоятелен език;
- осигуряване на безвъзмездна преводаческа услуга от и на български жестов език за глухите и сляпо-глухите лица;
- признаване на културната и езиковата идентичност на общността на глухите лица и формиране на нагласи за уважение към тях чрез българския жестов език;
- формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот и за използване на българския жестов език с оглед на осигуряване на равни възможности на глухите и сляпо-глухите лица за тяхното пълноценно приобщаване и участие в обществения живот;
- прилагане на българския жестов език в системата на предучилищното и училищното образование и на висшето образование;

- подготовка на специалисти за обучение по български жестов език;
- осигуряване на комуникация с помощта на съвременните информационни технологии чрез българския жестов език.

В Закона са регламентирани правата и задълженията на институциите в системата на предучилищното и училищното образование във връзка с осигуряване на условия за използване на българския жестов език съобразно загубата на слуха и степента на увреждане на зрението на децата и учениците. Предвидена е възможност за ранно въздействие и ранна подкрепа на глухите и сляпо-глухите деца и ученици чрез българския жестов език. За родителите на глухи или сляпо-глухи деца са определени консултации, свързани с осигуряването на езикова среда за комуникация на български жестов език и за обучение на детето от момента на установяване на слуховата загуба. За родителите е предвидена и възможност за обучения по български жестов език.

Предоставена е възможност за изучаване на българския жестов език в специално образователно направление в детските градини и като специален учебен предмет в училищата, както и за използването му в образователния процес съобразно потребностите на глухите и сляпо-глухите деца и ученици.

Също така е регламентирана възможност при текущите изпитвания и изпитите в системата на училищното образование, както и при педагогическите ситуации в предучилищното образование глухите и сляпо-глухите деца и ученици съобразно индивидуалните си потребности да имат право да използват българския жестов език.

Създадена е възможност и за прилагането на българския жестов език при обучението, развитието и терапевтичната работа с деца и ученици с проблеми в комуникацията и езиковото развитие, които нямат увреждане на слуха. Също така и възможност за използването и създаването на системи за комуникация, които подкрепят подходи на общуване, както и за овладяване на други езикови компетентности.

Уредено е право на ползване на преводачески услуги на български жестов език за глухите и сляпо-глухите студенти и докторанти, както и възможност за осигуряване на условия за подготовка на специалисти по български жестов език.

В Закона е уредена възможност за създаване на Съвет за българския жестов език с консултативни функции, който да подпомага министъра на образованието и науката при изпълнение на дейностите, свързани с развитието на българския жестов език.

С приемането на Закона за българския жестов език ще се изпълни Стратегическа цел 4.2. „Въвеждане на жестовия език” от Плана за действие на Република България за прилагане на Конвенцията за правата на хората с увреждания на ООН (2015 – 2020).

Законът ще въведе разпоредби, отнасящи се до признаването и равностойното прилагане на българския жестов език в различни сфери на обществения живот. Чрез

него ще се промени в положителен аспект образователната, социалната и културната среда на глухите лица в България, а оттам и ще се повиши качеството на живота им.

Към законопроекта е приложен Доклад за цялостната предварителна оценка на въздействието на закона за българския жестов език.

Приложена е Справка относно съответствието на проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа и с практиката на Европейския съд по правата на човека съгласно чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове. Становището на Министерството на правосъдието чрез дирекция „Процесуално представителство на Република България пред Европейския съд по правата на човека“ е, че предложеният законопроект не създава нормативни предпоставки за противоречие с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи и практиката на Европейския съд по правата на човека.

Също така е приложена Справка за отразяване на постъпилите предложения от обществените консултации по законопроекта.

В Комисията по труда, социалната и демографската политика постъпиха становищата на Министерството на правосъдието, Министерството на културата, Министерството на финансите, Протокол от проведено заседание на Националния съвет за хората с увреждания, общо становище на 18 неправителствени организации на и за хора с увреждания и становище от Асоциацията на българските радио- и телевизионни оператори. Всички становища са подкрепящи и съдържат конкретни предложения за второто четене на законопроекта.

В обсъждането с въпроси към вносителите се включиха народните представители Георги Гьоков, Светлана Ангелова, Хасан Адемов, Александър Сиди, Весела Лечева и Надя Клисурска. Всички народни представители заявиха, че намират достатъчно основания за подкрепа на законопроекта.

След приключване на обсъждането и проведеното гласуване с резултати:
19 гласа „за“, без гласове „против“ и „въздържал се“,

Комисията по труда, социалната и демографската политика прие следното становище:

Предлага на Народното събрание да подкрепи на първо гласуване законопроект за Закон за българския жестов език, № 002-01-48, внесен от Министерски съвет на 07.10.2020 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ на КТСДП:

Д-Р ХАСАН АДЕМОВ